

ERDELYI MAGYARÁG

Feladó szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 74 sz.

1936 március 15.

Vasárnap

A francia kormány álláspontja:

A háborút háborúval kell megelőzni

Befejeződött a francia csapatfelvonulás a német határon

London, március 13.

Az United Press párisi levelezője megbízható forrásokra hivatkozva feltűnő tudósítást közöl a francia fővárosból. A tudósító részben kormányköröknél, részben vezető politikai személyiségeknél informálódott és azt írja, hogy ezek körében

elkerülhetetlennek tartják a Németországgal való háborút és éppen ezért jobb ha Franciaország előbb megindítja a hadjáratot, még mielőtt Németország arra jobban felkészülhetne.

Azok között a vezető tényezők között — írja a távirati ügynökség párisi tudósítója — akik a háború megindítását helyeslik, az első helyen

maga Sarraut miniszterelnök áll, de ezt az álláspontot foglalja el Flandin külügyminiszter, Paul Boncour népszövetségi és Mandel postaiügyi miniszter is.

Ami a pártokat illeti, a kommunista és szélsőbaloldali alkulatok szintén a háború mellett vannak. Igen érdekes, hogy a szocialisták, akik szintén ellenséges indulattal viselkednek Hitlerrel szemben, mégis ellenzik a háborút.

Hogy Anglia milyen álláspontot foglal el, erre nézve még jóslásokba se igen lehet bocsátkozni. A kiszivárgott hírek bizonytalanok és egymásnak ellentmondóak. Politikai körökben olyan vádak hangzanak el Baldwin miniszterelnök ellen, hogy feltartóztatatlannal

a francia katonai szövetség felé sodródik.

Rosszallják azt is, hogy Eden és lord Halifax a tárgyalások előtt Franciaország javára befolyásolták miniszter társait. Tény az, hogy az angol kormány többsége máris úgy viselkedik, mintha Anglia és Franciaország között titkos katonai szövetség jött volna létre.

A londoni tárgyalások külsőben a párisi sajtó megállapítja, hogy Franciaország és Belgium álláspontja hajszálnyira sem változott és csak akkor hajlandók tárgyalásokba bocsátkozni, ha Németország előbb visszavonja csapatait a Rajnavidékről.

A francia hivatalos jelentés közli, hogy a nagyvezérkar intenciója szerint a francia hadsereg megszállta a francia-német határon a második erődítménysorozatot is és a csapatok végrehajtották a vezérkar által előírt mozdulatokat.

A hadsereg szállítására a kormány rendelkezésére a magánautókat is kisajátították s azokon szállították a csapatokat a francia határ felé. Ezek az autók bizonytalan ideig a francia hadsereg rendelkezésére fognak állani.

A helyzet sokkal súlyosabb, mint 48 órával ezelőtt

London, március 13.

A locarnoi szerződést aláíró hatalmak tegnap este meghozták az első határozatukat a német kormány cselekedete fölött. A hatalmak egyöntetűen megállapították, — hogy Németország megsértette a békeszerződés 42-ik és 43-ik szakaszait, továbbá a locarnoi szerződés negyedik cikkelyét.

A népszövetségi tanács szombaton délután 11 órakor ül össze és tárgyalja a német lépést. Most már nem kétséges, hogy a népszövetségi tanács is meg fogja állapítani Németország szerződésszegését. Valószínűnek tartják, hogy mielőtt a népszövetségi tanács döntene, a közvetlenül nem érdekelt államok képviselőiből bizottságot fog kiküldeni, amely egy héten keresztül tanácskozná, végül határozatot hoz, amelyet közölnek a német kormánnyal. Amennyiben a német kormány a határozatot visszautasítja, úgy összehívják a népszövetség rendkívüli közgyűlését, amely kimondja, hogy Németország ellen milyen szankciókat kell alkalmazni.

A nemzetközi sajtó megállapítja, hogy a locarnoi szerződést aláíró és garantáló hatalmak konferenciája után a helyzet egyáltalán nem enyhült, sőt sokkal súlyosabb, — mint 48 órával ezelőtt.

Bár Anglia megpróbált még egyszer Németországra hatni, de a német kormány elutasította a javaslatot. Ugyanis az angol kormány Hösch párisi német nagykövet után azt ajánlotta Hitlernek, hogy Németország vonja vissza csapatait a Rajna vidékére.

Hitler azonban ezt az ajánlatot elutasította és kijelentette, hogy legfeljebb csak

arról lehet szó, hogy a Rajna vidéken állomásozó haderők létszámát nem növeli, — természetesen csak abban az esetben, hogyha Franciaország és Belgium is ugyanezt teszik.

Igen rontotta a nemzetközi helyzetet Hitler tegnap esti beszéde amelyet Karlsruheban mondott el. A beszédet mintegy 80.000 ember hallgatta végig. Hitler bejelentette, hogy a német állam egy pillanatig sem engedi, hogy idegen államok és szövetségek „terrorizálják”. Eppen olyan jogokat akar, amilyeneket a többi államok birnak. Nem hajlandó lemondani 14 és fél millió ember szuverenitásáról (célzás a Rajna vidéki semleges övre) ellenszolgáltatás nélkül.

— Felajánlottam a békét 25 esztendőre — mondotta Hitler — ezt az ajánlatot azonban nem fogadták el. Egyszer megtettem az ajánlatot megismételni azonban nem fogom.

Tg.-Muresen lesz a diákkongresszus

Bucuresti, március 13.

A nemzeti keresztény diákszövetség a belügyminiszterium engedélye alapján Tg.-Muresen tartja meg ezévi kongresszusát április 2 3 és 4. napjain. A gyűlésen három-ezer diák jelenik meg. A kormány széleskörű óvintézkedéseket fogantatosított és a diákvezéreket személyükben tette felelőssé a rend fenntartásáért.

A diákságnak a gyűlésen politizálni tilos, ugyancsak eltiltottak mindennemű tüntetést.

A husvéti nagy tombola 14. száma

Cuza tüdőgyulladásban megbetegedett

Orvosai aggasztónak mondják állapotát

Bucuresti március 13.
A. C. Cuza professzor, a nemzeti kereszténypárt elnöke súlyosan megbetegedett. Az idős tanár már pár hét óta gyengélkedett, de állapota tegnap hirtelen súlyosra fordult, mert tüdőgyulladás lépett fel. Több or-

vos áll betegágyánál, akik a professzor állapotát igen súlyosnak tartják, tekintettel Cuza előrehaladott korára.

A nemzeti kereszténypárt köreiben aggodalommal tekintenek a betegség kimenetelére.

Lángokban áll egy Satu-Mare melletti község

Satu Mare, március 13.
Tegnap délelőtt szükszavu telefonjelenés érkezett a satu marei prefekturára és a tűzoltósághoz. A közeli Medisa község csen-dőrőse telefonált és segítséget kért, mert a községben ismeretlen körülmények között tűz támadt és állítólag

a fél falu lángokban áll.

Dr. Ardelean Octavian prefektus a jelentés vétele után különvonatot rendelt a tűzoltóság részére, később azonban — miután a tűz hírére vagy legalább is annak ijesztő méreteit nem erősítették meg, megváltoztatta ezt az intézkedést és a satumarei tűzoltók nem is vonultak ki a helyszínre.

A tegnapi nap folyamán a tüzről nem érkezett újabb jelentés Satu Marera.

Három évről egy évre szállította le a tábla a chisineu-crisi adófőnök büntetését

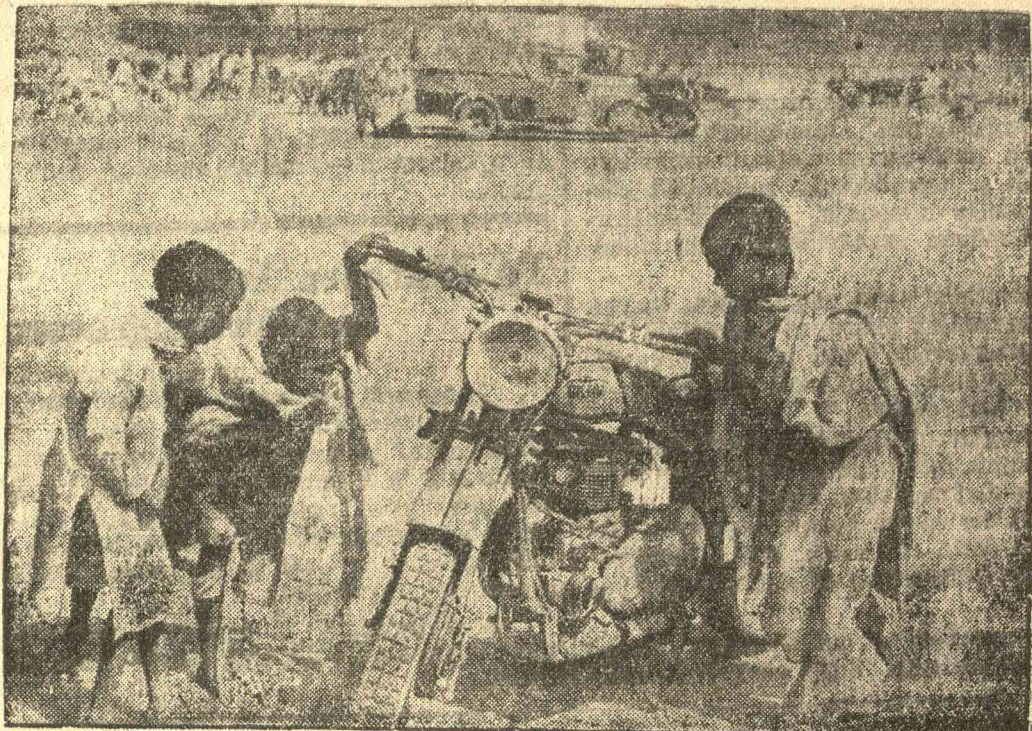
Timisoara, március 13.
Nanu Vespasian, aki az aradmegyei Chisineu Cris község adóhivatalának főnöke volt, 1928-ban megjelent az aradi ügyészségen és vizsgálatot kért önmaga ellen, mert a pénztárából 402.000 lej hiányzott. A vizsgálatot lefolytatták és annak eredményeképpen sikkasztás miatt vádat emeltek az adófőnök ellen, aki azzal védekezett, hogy az összeget irodafentartási célokra fordította. A hiányzó összegből 94.000 lejt ilyen módon sikerült is igazolnia, de a fennmaradó összegre nem voltak nyugtái és ekkor azt állította, hogy ezek a nyugták eltűntek. — Az aradi törvényszék nem fogadta el a védekezést, hanem sikkasztás miatt 3 évi fegyházra ítélte az adófőnököt, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

A helybeli ítéletábró most foglalkozott az ügygel és Nanu Vespasian büntetését 1 évi börtönműre szállította le és beszámította a

6 hónapi vizsgálati fogságot is, amelyet eddig az aradi fogházban töltött.

Az adóhivatali főnök semmiségi panaszt jelentett be.

Kérem a nemesszívű emberekhez. Egy nyolcvan éves beteg ember megindító sorok ban fordult szerkesztőségünkhöz és a nemesszívű emberekhez fordul. Drexler Ferenc, Vadul Regelui Carol községbeli (Bihormegye) aggasztán az éhhalál küszöbén kéri a nemesszívű emberek jószívűségét. Tizenkilenc éves fia, aki kettőjüket eltartotta, nyolc hónapja élet-halál között lebeg. A kéttagu családnak már ennivalója sincs és most lakasukból is ki akarják tenni őket, mert hatodik hónapja nem fizettek lakbért. A szerencsétlen aggasztán kéri mindenkit, hogy nemesszívű adományait juttassák el hozzá a fenti címre.

A technika csodái és az abesszin ifjuság

Az olaszok által meghódított területeken az abesszin gyermekek a motorkerékpárt csodálják.

Kivágandó és összegyűjtendő
14 Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet az új húsvéti tombolán
március 1—március 30

A kis boszorkány

— Regény az életből — 26

A table d'hôte vendégei nagyon esőn-desen viselkedtek, alig esett szó az asztal mellett. A hollandi öngyilkosságának nagy mementója lebegett fölöttük, mindenki a maga sorsára gondolt, mindenki félt és fázott. Fejüket a válluk közé huzzák és némán meredtek maguk elé. A kis francia tán-cosnő volt az egyetlen, aki nyugodtnak és derűsnek látszott, míg a német bárónő egészen le volt sujtva, a portugál hölgyek a könnyeiket törülgették és a belga színész szótlanul nézte a tányérját... Bernardina elgondolkozva nézte a „kiállhatatlan embert”, aki belemerült az újságolvasásba. — Vajjon melyik az igazi lénye ennek az embernek? Egy napig vidámnak, melegszívűnek, barátságosnak látta és résztvevőnek is a mások szenvedése iránt... Egy napig... Hogy azután visszasüppedjen fagyos közönyébe, mogorva szívtelenségébe...

Melyik az igazi arca?

Allítsen megszólalt:

— Talán ez érdekelni fogja.

És odaadta az újságot Bernardinának.

— Realizmusról és költészetéről beszél-nek benne. Magát az ilyesmi érdekelni szok-ta... Egyébként elolvashatja később is, — nem kell visszaadnia.

— Azt hittem, nem ad kölcsön és nem is ajándékoz semmit senkinek!

— Nem is szoktam, — mordult rá — önző vagyok! A kis dolgokban szabad ego-istának lenni, ha nagy dolgokban nem va-gyunk azok...

— Hogy érti ezt?

— Jöjjön, menjünk ki a levegőre, majd megmagyarázom.

A behavazott kerti úton sétáltak.

Gyönyörű, tiszta, holdvilágos éjszaka volt. Ezüstben fürdő felhők között világított az ég hidegfényű lámpása és a lágyan elterülő hótakarót telehimezte ezüst sugarakkal. A messze sötétlő fenyvesből kutya-ugatás hallatszott...

Más semmi.

Néma volt az éj, álmódott a völgy.

Egy darabig szótlanul sétáltak, két sötét álomalak, hangtalanul suhanó árnyék a fehér havon.

Végre megszólalt a leány:

— Meséljen... ahogy megigérté.

— Tudja-e mi a legnagyobb áldozat?

Ha az ember nem dobhatja el az életét, ezt az unt, ezt a nyomorult és hiábavaló életét. Nem, nem dobhatja el, kénytelen tovább élni, vonszolni tovább az összefoldozott élet unt nyugtát a vállán... Tengődni — más-nak a kedvéért!

Bernardina borzongó félelemmel halgatva a férfit. Volt valami komoly szenvedélyesség a beszédében és az éj sötét árnyékba burkolt alakját, ami még félelmetesebb hang-súlyt adott kétségbeesett szavainak.

— Mindent elvesztettem, amit el lehet veszíteni az életben! Minden megsemmisült bennem: dicsvágy, szorgalom, gondolat, kedély... Megszűnt, kiveszett, elpusztult — vége! És mindezek nélkül mégis élnem kell élnie kell tovább ennek a kietlen, üres értelmetlen, rozoga testnek. Kell...

(Folytatjuk.)

2. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 március 15.

Hamis utlevélgyárat leplezett le a rendőrség

Chisineu, március 13.

Chisineuban nagyszabású utlevélhamisítást leplezett le. A leplezést a véletlennek köszönhetően a hatóság.

Az egyik polgár panaszt tett a postánál hogy egy ajánlott levélből ismeretlen tettesek kiloptak egy értékpapírt. A posta bevezette a házvizsgálatot és kiderült, hogy a tettes egy Lonca Xemofon nevű tisztviselő, aki Rafail Haiman kereskedőnél lakott. A rendőrség házkutatást tartott a tisztviselő-

nél és szennyezést leplezett le. Nem találta ugyan pénzesleveleket, vagy ellopott értékpapírokat, hanem az egyik mellékhatásban jól felszerelt utlevélhamisító nyomdára bukkantak, amelyen a tisztviselő és házigazdája néhány száz lejért hamis utlevelet állított ki, amelyet azonban csak a cialisták tudtak volna érzékelni.

Az inkorrekt tisztviselőt és Haimant a rendőrség letartóztatta.

Békafejű és testű szörnyet szült egy asszony

Constanta, március 13.

A Tulcea megyei Baspunar községben Aise Bectimir Amdí 28 éves fiatalasszony 7 hónapos áldott állapot után egy szörnyet adott életet. Az emberi szörnyeteg alig pár óráig élt. Amint az orvosok megállapították, a szörnynek béka feje van, a jobb kezén 8

uj, míg a balkezén 6. Sulya 6 kilogram. A községben a szörnyesülött látása nagy riadalmat keltett.

A babonás vénasszonyok Isten büntetésének látják ezt és azt hiszik, hogy ezután borzalmas dolgok fognak bekövetkezni a faluban.

Mi ujság Marghitán?

Uj tanácsot választottak az interimar bizottságha. Ismeretes, hogy Vadász Jenő bankigazgató távozásával egy hely megüresedett a községi interimar tanácsban. Mint hivatalos helyről értesülünk, Vadász Jenő tanácsos helyébe Fuchs Dezső tekintélyes fakereskedőt nevezte ki a vármegyei prefektura. Fuchs Dezső kinevezése nagy nyereséget jelent az egész városnak, mert ez a fiatal agilis tanácsos eddig is szívesen segített mindazokon akik tőle segítséget kértek bármilyen formában. Fuchs Dezső mint tudjuk, tagja, vezetője és sok marghitai egyesületnek megalakítója volt, mint ilyen mindenkor igyekezett eredményes és hasznos munkát kifejtetni. Eppen ezért valószínű, hogy Fuchs Dezső a községi tanácsban is ki fogja fejteni azt a tőle megszokott igilis és ernyedetlen munkásságot, amellyel a község fejlődésének és ember társainak javára fog szolgálni.

Csunyán végződött a pieri disznótör. Kállai Zsigmond pieri tekintélyes gazdalkodó a napokban disznótört tartott, melyre látait és ismerőseit meghívta. A mulatozás a legnagyobb rendben folyt le, de mikor már a tetőfokára ért a hangulat, egy Sándor nevű ottani gazdalkodó kötekedni kezdett apjával, akit megfogott és az uccára lökött ki. A szerencsétlen öregembernek több helyen tört el a lába és azonkívül súlyosabb természetű belső sérüléseket is szenvedett.

Purimi multság. Érdekes meglepetéssel részesítette a Noar Házioni a purimi multságokon résztvevőket. Vándor kabaré társulatot szerveztek, akik a házaknál adtak elő rövid de élvezetes műsort. Goldstein Ilonka tehetségesen adott elő egy erre az alkalomra megírt aktuális verses konferánst amelyet hegedűvel Frankel Sándor kísért, utána Brecher Hugó cigány monológját neveltette meg a vendéglátó társaságokat. Végül Rosenberg Károly humoros szavazata fejezte be a mindvégig érdekes műsort. Nagy sikere volt az együttesnek, akik az arab cipőpucoló dalát énekelték el, melyben részt vettek: Weisz Fanni, Weisz Olga, Weisz Piri, Weisz Ernő és Öhlbaum László.

Szabadlábba helyezték a pieri lopás miatt letartóztatott gazdákat. Elsőnek számolt be az Erdélyi Magyarság arról a szenzációs lopási ügyről amelyet a pieri csendőrség oravuros nyomozása kiderített. Megírtuk, hogy több mint 50 ottani gazdalkodót tartóztattak le a lopás gyanúja miatt. Mint értesü-

lünk, csupán 4-5 gazdalkodó ellen indult meg az eljárás, kiket le is tartóztattak és átkísértek az ügyészre.

Súlyosan összeverték Csarnó György rendőrt a szombati cigánylakodalomban. Szombat este nagy lakodalom volt, az alvógen a cigánysoron Ajtai Miklós cigány házában. Csak természetes, hogy egy cigánylakodalom nem mulhat el verekedés nélkül így hát a vendéglátó gazda illetve a vendégek ez alkalommal is gondoskodtak arról, hogy a mulatság verekedéssel legyen beféjezve Ajtai Miklós cigány házában már nagyban folyt a lakodalom, a mulatozás a legrendesebben ment de egyszerre egyik cigányasszony, aki mint vendég vett részt a lakodalmon, azt vette észre hogy a ruháját ellopták. Csarnó György rendőr, aki szolgálatjelzés közben sétált arra, halotta a nagy lármát. Amikor a rendőr belépett a cigánykunyhóba, azonnai jelentették neki az esetet, akinek sikerült is meg a lakodalom befejezése előtt a tettest a mulatozók közül elfogni. Természetesen megkerült az ellopott ruha is. A rendőr ekkor erőiesen szolt rá a tolvaj cigány leányra, aki „szégyent” hozott a többi társaira. Ez mitsem törődve a rendőrrel, továbbra is cinikusan viselkedett, sőt a mulatságon ottlevő Kelemen Gábor és János lókupeczeket fel is heccelte a rendőr ellen, aminek meg is volt az eredménye. — mert a két elvetemedett lókupec kérdőre vonta a rendőrt, hogy miért kellett neki el-

fogni a tolvajt. A beszélgetés később verekedéssé fajult és ennek folytán súlyosan összeverték Csarnó rendőrt és kapakkal támadtak rá míg a szorongatott helyzetében levő Csarnót a többi rendőrök mentették ki. A magukról megelégedkezett cigánybandát különben letartóztatta a csendőrség és bekísérte az oradeai ügyészhez ahol hatóság elleni erőszak címén indították ellenük eljárást.

Miért jár töme ruhában
Vegyen „ELECTA”
egyenes öltönyt
DEUTSCH Posztóáruházban

Súlyos vádak egy jegyző ellen

Deva március 13.

Sarmiseghetuza község polgárai panasz iratot nyújtottak be néhány héttel ezelőtt Balasiu Dumitru községi jegyző ellen, akit igen súlyos visszaélésekkel vádoltak meg.

A vármegyei prefektus megbízásából a főjegyző a helyszíntre utazott ki, ahol megállapította, hogy Balasiu Dumitru egész seereg visszaélést követett el amelyek közül a legsúlyosabb az hogy beszédte a felügyelet alatt levő községektől a vármegyei aditónálét, azonban ezzel nem számolt el és a pénzéből másfelé költött el, mint amire ki volt utalva.

A vármegyei főjegyző megállapítása alapján a prefektura fel is függesztette a súlyosan megvádolt tisztviselőt és a falusiakat azt várták, hogy el is fogja hagyni hivatalát és más ember kerül oda. Annak ellenére, hogy ez már több hete történt meg, Balasiut még mindig nem váltották fel. A község lakossága most újabb panaszirattal fordul a vármegyei prefekturához, kérve a jegyző azonnali elmozdítását és más jegyző kinevezését.

Két vakot halálra gázolt a villamos

Bucuresti március 13.

Borzalmas szerencsétlenség történt Bucurestiben. A szerencsétlenség áldozata két vak ember, akik a Mihai Bravu uton éppen akkor mentek keresztül az uttesten, amikor a 326-os villamos bekanyarodott. A villamos a két vakembert, névszerint Catala Nicolae és Zamfirescu Teodort elgázolta. A két ember a kerek alá került és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett kórházba szállítani őket. Pár perccel később az egyik vak ember bele is halt sérüléseibe.

A másik ember állapota is súlyos és életbenmaradásához kevés remény van, — mert koponyaalapi törést szenvedett.

A halálos karambolt okozott villamos vezetőjét a rendőrség letartóztatta. A hatóságok megindították a köteles vizsgálatot.

Kóbor kutyák marcangolták szét a személdombra élve kitett csecsemőt

Két munkásiányt őrizetbevett a satu-marei rendőrség

Satu Mare, március 13.

Tegnap reggel a Pirosberek egyik személdombján borzalmasan megcsontított csecsemő holttestet találtak, amit a kutyák vonszoltak oda. Tegnap délután a hullát felboncolták a megállapították, hogy élve jött a világra külső erőszak nyomát azonban nem lehetett rajta felfedezni. Az eddigi feltevések szerint, a léketlen anya miután megszülte gyermekét magánál tartotta néhány napig, majd önmaga, vagy büntársai egy elhagyott helyre tették ki, ahol éhenhalt, — vagy a kóbor kutyák marcangolták szét.

Ez utóbbi mellett szolt az, hogy a hulla összes ujjai, valamint a test hátulso része le van szakitva.

A rendőrség őrizetbe vett két munkásiányt, akiket azzal gyanusitanak, hogy közülük valamelyik a halott gyermek anyja. Mindkettőt orvosi vizsgálatnak vetik alá, ha ez hoz valami eredményt, ami a gyanút megerősitené erősebb nyomozást indítanak hogy a bestiális anya mielőbb elnyerje megérdemelt büntetését.

Minden nő felfigyel

a másik nő szépségére, de egyik sem mondja meg őszintén, hogy mitől szépült meg. Most K. J.-né urnő megengedte, hogy az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy már 10 napi használat után az elrontott, szeplős, májfoltos, pattanásos arcát a II-es Floreal krém szépíti meg és hogy nappal a Floreal puder alá az I-es Floreal krémet használja, amitől olyan feltűnően megváltozott az egész arca, úgy, hogy ismerősei a legnagyobb irigységgel dicsérik K. J.-nének hirtelen megszépülését.

A Floreal-krém ára tégelyenként 40 leibe kerül. Főlerakat Pap Drougeria, Jradăa, Bul. Reg. Ferdinand 9. Naponta postai szétküldés.

Zaharin és kovakőcsempészet egy ciucmegyei községben

Sanmartin március 13.

A sanmartini csendőrszárnyparancsnokság bizalmas értesítést kapott, hogy Cozmeni községben Bálint József Sandominic községbeli ügynök zaharint árul. A sandominici csendőrség tetten érte Bálintot, akinél 80 gram zaharint és 180 kovakövet találtak. Bálint azt vallotta, hogy Dascal Anton kereskedőtől kapta a zaharint és a kovakövet. Dascal szembesítették Bálinttal, de Dascal tagadta, hogy valaha is ismerte volna Bálintot.

Egyelőre Dascal is a csendőrség rendelkezésére hagyta. A vizsgálat a csempész ügyében tovább folyik.

Kézzel huzta ki a bécsiek fogát egy román kereskedő

Bécs, március 13.

Bécsben letartóztatták Tautu Constantin román kereskedőt, aki az utcán minden műszer nélkül kihuzta az emberek fájós fogait. Tautu elmondotta, hogy foghuzásnak ezt a módját fivéréől tanulta, aki fogorvos Japánban. A régi japán eljárás szerint ujjait egy fertőtlenítő folyadékba mártotta, amely egyben fájdalomcsillapító is és azután egy-két csavarással kiemelte a fogat a helyéből.

Tautu néhány nap óta tartózkodott Bécsben és társulni akart egy fogásszal. Reklám célokból néhány foghuzást az utcán hajtott végre, de letartóztatták.

A fogházban azután a foglyok és a fogházőrök fogait huzta ki díjtalanul. Mivel beigazolódott, hogy a foghuzást eddig díjtalanul végezte, a törvényszék felmentette.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 12: Lemezek, 12,45: Tőzsde, sport, 12,55: Lemezek, 13,15: Hírek, 13,35: Lemezek, 17: Katonazene, 18: Előadás, 18,15: Rádiózenekar, 19,50: Előadás, 20,05: Jazz, 21,30: Hírek, 21,45: Motzoi zenekar, 22,45: Hírek, 23: Marcu zenekar.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek, 11: Hírek, 11,20: Felolvasások, 12,10: Nemzet közí vizjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 13,05: Rékai Miklós hárfázik, 13,25: Hírek, 13,40: Libay Ica énekel, 14,15: Pontos időjelzés, a rádió szalonzenekara, 15,40: Hírek, Harsányi Gizi mesél, 17,45: Pontos időjelzés, 18: Közvetítés a Keleti pályaudvar posta-kézbesítő szolgálatáról, 18,40: Egyetemi Enekkarok, 19,30: Szánthó Dénes csevegése, 20: Hová lett a tavalyi hó, 20,25: Cigányzene, 21,10: Elbeszélés, 21,40: Magyar operett-részletek, 23: Hírek, 23,20: Közvetítés a magyar ökölvívó bajnokságok döntőjéről, beszélő: Pluhár István, 24: Hanglemezek, 1,05: Hírek.

Öngyilkosságra kényszerített a titokzatos szekta egy fiatal gazdálkodót

Megdöböntő rejtélyes események egy bányási faluban

Timisoara, március 13.

Rejtélyesnek látszó haláleset ügyében folytatja a nyomozást a timismegyei Bencecul de Jos község csendőrsége. Oancea Jon 23 éves gazdát ugyanis felakasztva találták sógora istállójában. Amikor sógornője felfedezte az istállóban, még élt, mert egy Jianu Luca nevű gazda, aki a pentakonista szervezeti szekta vezetője, nem engedett senkit az öngyilkosnak látszó gazda közelébe.

Oancea Jon ugyisint ennek a szektának volt a tagja. A haláleset körülményei

gyanúsak voltak a csendőrmester előtt — annak ellenére, hogy a fiatal gazda levelet is hagyott hátra, amelyben közli, hogy tetét családi viszály miatt követi el.

A vizsgálat adatai arra mutatnak, hogy a gazdát a szekta tagjai kényszerítették az öngyilkosság elkövetésére. Nem tartják ki zártan, hogy a szekta tagjai, amelynek imá házáat a községben bezárták, ezért a fiatal gazdát tették felelőssé és halálba kényszerítették.

A rejtélyes haláleset körülményeinek tisztázására tovább folyik a nyomozás.

Londonban elopták egy bucurestii mérnök szenzációs találmányát

London, március 13.

Igen érdekes kártérítési pert indított egy román mérnök egy angol társaság ellen. Grosu mérnök ugyanis feltalált egy repülőgépkatrést, amelynek segítségével a bombavető repülőgép megfigyelője bombatűz esetén nem kell, hogy felkeljen megfigyelő helyéről, hogy a gépfegyverhez érjen, hanem egy szerkezet segítségével a gépfegyver kerül eléje.

A mérnök ezt a találmányt védjegyeztette Romániában, Angliában, Franciaországban és Olaszországban. Ennek ellenére Londonban most ugyanolyan szerkezetet kezdtek gyártani. Az első példányból Grosu mérnök megállapította, hogy egy találmány ellopásáról van szó. Feljelentést tett a szabaddalmi hivatalban, ugyanakkor azonban közel egy milliárd lejes kártérítési pert indított az angol társaság ellen.

Orvosi csoda Botosaniban

A sorozóbizottság előtt derült ki egy tiuról, hogy -- leány

Botosani március 13.

Szenzációs eset történt Botosaniban a sorozás alkalmával amikor kiderült, hogy egy fiatalember, akit sor alá vettek, nem fiu hanem — lány.

Az 1937-es korosztály sorozása alkalmával egy Sloim Segall nevű 21 éves fiu semmiképpen sem akart levetkőzni, hogy a többiek előtt megvizsgálja az orvos. Előbb gyerekes szégyennek vették, de a fiatal ember semmiképpen sem akarta megengedni, hogy levetkőztessen az altiszt. Végül is arra kérte az elnököt alezredest, hogy egy mel-

lék helyiségben az orvos megvizsgálja.

Ekkor derült ki a szenzáció, hogy Sloim Segall nem fiu, hanem leány. Az orvos és a sorozó bizottság tagjai is megállapították, hogy a fiunak beírt egyénnek teljesen női tulajdonságai vannak. A fiuleány elmondotta, hogy egész életében mint fiut nevelték, bár ő már régen gyanakodott, hogy valami rendellenesség van nála, mert egészen más-képpen érezte magát, mint a többi fiu.

Természetesen ezek után a sorozó bizottság nem vette be a fiuleányt, akit fel-sőbb orvosi bizottság elé utalnak.

Kereskedők sztrájkja Athénben

A görög kereskedők a magas adók miatt egy napos tiltakozó sztrájkot rendeztek.

Kik nyertek a tombolán?

A hatodik 110 nyerőszám. -- Még egy vigasszorosozatot adunk

Hatodik százba lépünk ma a tombola-nyereményekkel. Alább közöljük a hatodik 110 nyerőszámot, amivel már túlléptük az eredetileg kitűzött nyeremények számát, de tekintettel a hatalmas érdeklődésre, ezenfelül is még egy vigasszorosozatot adunk, amit legközelebb hozunk.

A mai nyerőszámok a következők:

Kabát: 9967 11088 3117.

Cipő: 7483 12733

Női ruhaanyag: 5760 1327 5656 371.

Boroskészlet: 10135 1120 11660 3923 120 8855.

Likorkészlet: 4590 3985 2845 2598 7324

Két pár női harisnya: 1339 1167 3453, 2441.

Két pár férfizokni: 3063 11524 114 663.

5 kg. liszt: 3813 1740 10421 7489.

Pullover: 10101 10258 6501 3763.

Férfisapka: 2825, 4562 11656 9781.

Női sapka: 6466 2178 11610.

6 drb. zsebkendő: 2866 4082 10087 1568

Álló asztali tükör: 5335 1879 8881 5216

Schicht szappan, fogkrém, fogkefe gar-
nitura: 10666 6394 449 6923 4491 7309 7705
2270 9085.

3 drb. kanál-villa: 10592 1161 6565 376
9034.

Bőr férfiv: 3757 5971 1780 3770 4529.

Kőni-puder: 6387 5659 6586 5770 278
11043 7144 3988.

Zippzáras pénztárca: 6391, 6940, 263,
11048 5334 11605.

Ruhakefe: 877 760 2786 10510 11611.

Vajtartó: 4588 3160 10580 5075.

Regény: 741 2793 3850 4820 3246.

6 drb. fénykép: 4275 10279 6859 4802.

Fésűgarnitúra: 5744 486 1025 3245,
3931 8129 4037 9331.

A „Gastro D.” épp oly hasznos szerepet tölt be a társadalomban, mint a villany, rádió, és a gyors közlekedés...

mert az az egyén aki gyomorbajban szenved nem tud enni, nem tud aludni, tehát munkaképessége ugyszólván a zéróval egyenlő. A Gastro D. jótékony hatásának mire szájról-szájra száll, ezt igazolja Komarch Gyula, Ceica (Bihar megye) községbeli mechanikus levele is: „Tisztelettel értesítem, hogy megkaptam a rendelt „Gastro D.-t, a kezeléssel kitűnő eredményt értem el, ajánlottam barátainknak is. Egy barátom mindjárt meg is kért, hogy rendeljek neki is 2 üveggel. Tehát szíveskedjenek utánvétellel továbbí 2 üveget küldeni”.

A Gastro D 130 lej utánvétellel kapható a vezérképviselőnél: Császár gyógyszerár, Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

Megalakult a görög kormány

Athén, március 13.

A görög kormány végre megalakult. A miniszterelnök és külügyminiszter Demertzis lett. Hadügyminiszterre az uralkodó Metaxast nevezte ki.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknek, vérszegénység, sápadtság és lesoványodás eseteiben reggel éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz az emésztőszervek működését határozottan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Orvosi szakvélemények hangosulnak, hogy a **Ferenc József** viz egy felnőttnek, mint gyermekeknek igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat.

Doftanára vitték a vonatból kiugrott sightheti kommunistát

Satu Mare, március 13.

Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Szabó Zoltán sightheti kommunista akit öt évi fegyházbüntetésre ítélték végzett Doftanába akarták szállítani, Királyháza közelében kiugrott a robogó vonatból. Szabó nehéz láncsal a lábán kísérelte meg a szökést de őre észrevette és meghozta a vészféket.

Szabót összetört tagokkal szedték fel a vasuti töltés mellől és behozták Satu Mare-ra, ahol felgyógyulása után az ügyesség fogházában nyert elhelyezést. Tegnap délután azután a páncélos rabszállító vagonban Doftanára szállították Szabó Zoltánt.

30 méter selymet lopott két uriaszony

Constanta március 13.

A rendőrség komplikált ügyben indított nyomozást. A Stefan cel Mare utca egyik forgalmas üzletébe amikor a legtöbben voltak ott, két elegáns hölgy lépett be és az egyik segédet lefogalva, selyem árut kértek, hogy válogassanak. A segéd készséggel többféle selymet mutatott, de közben másfelé hívták, hogy kiszolgáljon.

Abban a pillanatban, amikor a segéd elfordult, az egyik elegáns hölgy a kabátja alá rejtett körülbelül 30 méter selymet és kifutott az üzletből, a másik meg utána. A lopást azonnal észrevették, és az egész személyzet a két elegáns tolvaj után futott, de hasztalan, mert a két tolvajnak sikerült elmenekülnie.

A rendőrségi nyomozás alkalmával letartóztattak az üzletben egy közismert zsebmetezőnt, akiről azonban kiderült, hogy a két elegáns tolvajjal semmiféle érintkezésben nem volt.

A hatóságok erélyesen nyomoznak tovább, hogy a tolvajokat kézrekerítsék.

Időjárás

Élénk szél, több helyen eső, egyes helyeken zivatar. A magasabb hegyeken havas eső és havazás valószínű.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

5. oldal. 1936 március 13.

Megszavazta a parlament a cenzura és ostromállapot meghosszabbítását

Bucuresti március 13.

A parlament tegnap délutáni ülésén a különböző pártok képviselői szólaltak fel a kivételes intézkedések meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatról kapcsolatban. Több felszólalásra válaszolva Inculet belügyminiszter kijelentette hogy az ostromállapotot a kormány meg akarta szüntetni, de a nemzetközi események szükségessé teszik a meghosszabbítást. Ugy a nemzeti paraszt-

párt, mint a Goga-Cuza párt részéről több felszólalás hangzott el.

Az esti órákban végül is szavazásra került a sor és általános többséggel megszavazták a cenzura és ostromállapot meghosszabbítására vonatkozó törvényt. Ennek értelmében a kivételes intézkedéseket 6 hónapra hosszabbítják meg, amelynek lejártá után minisztertanácsi határozattal újabb 6 hónapra hosszabbítható meg a cenzura és az ostromállapot.

Schuschnigg Budapesten

Budapest, március 13.

Schuschnigg osztrák kancellár és Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter pénteken délután hivatalos látogatásra Budapestre érkezett.

Az osztrák kancellár Bécsből való elutazása előtt nyilatkozatot adott a sajtó munkatársainak. Nyilatkozatában kijelen-

tette, hogy azért megy Budapestre és később Rómába, hogy a három ország közötti gyümölcsöző barátságot megerősítse. Nagyön természetesen találja, hogy a két állam egymással fenntartja a legszorosabb baráti viszonyt különösen most, amikor Ausztria és Magyarország a válságos politikai időkben egymásra vannak utalva.

Elrendelte a vizsgálóbíró Grosz Jenő letartóztatását

„Sokat tettem az ország külkereskedelme érdekében” -- mondotta

Bucuresti, március 13.

Tegnap a vizsgálóbíró folytatta Grosz Jenő kihallgatását. Amikor Stanescu vizsgálóbíró megmutatta a Cagero irodáiban elkövetett hamisításokat, Grosz felugrott és magából kikelve jelentette ki, hogy amennyiben valóban az ő tisztviselői követték el azokat, akkor handiták és reméli, hogy nem kerülnek el a letartóztatást.

A vizsgálóbíró megnyugtatta Groszt, hogy az már régebben történt, de a tisztviselők azt állították, hogy Grosz utasítására követték el a hamisításokat. Grosz kijelentette, hogy feljelentést tesz tisztviselői ellen, akik kompromittálták a céget és őt, aki nagyon sokat használt az ország külkereskedelmének.

Délben egyébként a vizsgálóbíró kiadta a letartóztatási parancsot Grosz ellen hamis-

sítás és csalásra való felbujtás miatt. Ezt a törvény 3—5 évi börtönnel sújtja. Groszt egyébként nem szállítják Vacarestibe az ott kitört tifuszjárvány miatt hanem a sziguranca cellájában marad.

Árvizek Amerikában

Newyork, március 13.

Amerika egy részét a hirtelen támadt esőzések miatt árvíz öntötte el. Új Angliában az ár házakat hidakat és vasuti töltéseket sodort el. A vasuti és közúti forgalom sok helyen mértőföldeken keresztül megakadt. A halottak száma az első jelentések szerint nyolc.

Sok helyen a gyári munkásokat be-
szállították és bezárták az iskolákat.

Kétszáz háztulajdonos vonult fel a városházára, hogy a vízdíjak ellen tiltakozzék

A színház ügyében is küldöttség járt a polgármesternél

Tegnap délelőtt monstre küldöttség vonult fel dr. Bledea László polgármester elé. Mintegy

150-200 háztulajdonos járult a polgármester elé, hogy a túlzottan magas vízdíj kivetések ellen tiltakozzon.

A küldöttséget Farkas István, a Kereskedelmi Csarnok elnöke és dr. Lengyel Zsigmond, a Háztulajdonosok Szövetségének alelnök-főtájkára vezette, akik memorandumot nyújtottak át a polgármesternek, de egyben élőszóval is tiltakoztak a vízmű kivetései ellen, amelyek minden más városénál magasabbak.

Dr. Bledea polgármester a városháza kis tanácstermében fogadta a küldöttséget és válaszában hivatkozott arra, hogy az intermárbizottság szombati ülésén már kiküldött egy bizottságot Fodor Péter alpolgármester elnökelete alatt, hogy bevizsgálják a vízmű taxakivetéseit. Kérte, hogy várják be nyugodtan a bizottság vizsgálatának eredményét.

— En is azon a nézetem vagyok — mondotta a polgármester, — hogy valami hiba van a taxakivetések körül, anná is inkább, mert a vízmű bevételi előirányzata a

költségvetésben nem emelkedett.

A küldöttség tudomásul vette a polgármester válaszát.

Tegnap, pénteken délelőtt a Magyar Párt elnökei, dr. Markovits Manó és dr. Soós István is küldöttségben keresték fel dr. Bledea polgármestert. A Magyar Párt elnökei arra kérték a város vezetőjét, hogy hasson oda, hogy az eddigi 60 nap helyett

legalább hat hónapos szezont biztosítsanak a magyar színtársulat számára.

Dr. Bledea polgármester válaszában kijelentette, hogy a maga részéről nem zárkózik el a kérés teljesítése elől de a múltban a magyar társulat még azokat a napokat sem játszotta le, melyek számára biztosítva voltak. Egyébként — folytatta a polgármester — felmerült az a terv, hogy az oradeai színházat Nemzeti Színházzá alakítják át. A cluji Nemzeti Színház ajánlatot tett, hogy a színház kezelését hajlandó átvenni annak minden hasznával és kötelezettségével együtt. Ha ez a terv megvalósul, úgy a cluji Nemzeti Színház barátságos megállapodás alapján megfelelő napokat fog biztosítani úgy a színházi mozinak, mint a magyar színháznak.

nagy meglepetéssel szolgált, amikor az ex-bajnok Ripensiat verte. Tavaly az Amefa a Nemzeti bajnoki mérkőzéseken az utolsó helyen végzett, de amikor Kertész tréner átvette a csapatot, osztályozó útján tért vissza a bajnokságba és azóta úgy feljavult, hogy már az él-lovasok közt szerepel. El lehet mondani, hogy Románia legjobb csapatai közé tartozik. Az Amefa legjobb együttesével jön át Oradeára, míg a CAO csütörtöki tréningjén már játszott Juhász is, akinek a vasárnapi játéka biztosra vehető, míg Spielman újra elfoglalja helyét a jobb-összekötő poszton. A mérkőzés bírja Tica Iliescu kitűnő bucaresti játékvezető lesz. Előzőleg a CAO csikók a CFR ifjúságával játszanak barátságos meccset.

Mozgószínházak műsora

Apollo: Königsmark.

Fórum: Vértő aréna.

Heyman: Charlie Chaplin.

Olympia: Rădulescu Recen.

APRÓHIRDETÉSEK

PÓSTA

30 éves tern házasság céljából megismerkedne 26 vagy hasonló korú nővel, kinek 35-40.000 leje volna. „Boldog házasság” jeligére a kiadóba kérem. 4663

Komoly 46 éves barna nő vagyok. Szeretnék megismerkedni jó megjelenésű 50-55 éves nyugdíjas vagy vidéki gazdálkodóval. Lévelet „Házasság” jeligére a kiadóba kérek. 4662

ALLÁS

Perient szakácsnét kóser háztartásba felveszek. Parcul Eminescu 34. 4642

Cipész segéd felvétetik Piata Unirii 7. Witz Pálnál. 4674

Kifutó fiu felvétetik Witz Pálnál, Piata Unirii 7. 4672

Ügyes kifutófiut felveszünk. Dacia biztosító Társaság Str. Rimanóczy 2. 4698

VÉTEL-ELADÁS

Tavaszi kosztüm komple selymek s. t. szövetek nagyméretű maradékokban érkeztek. Ep. Pavel 27. 4598

Egy 4 és 6 légkörös 1000 milliméteres cséplőgép eladó. Kovács, Diosig-Janca. 4644

Eladó teljesen jó sötét férfi öltöny magar alakra, továbbá sötétkék női kosztüm kis alakra, azonkívül 36-os egész jó cipők. Cim a kiadóban.

Eladó nyitott Schewrolet autó, ágy sodronnyal, matroccal, pléhmosdó. Strada Cipariu 3. Hodossi. 4675

LAKÁS

Egy szobás, konyhás lakások kiadók. Str. Joan Ciordas 41. 4644

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu sz. házbán (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhás, csinos lakás, toilette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Ref. Ferdinand 13. 4302

Piata Mihai Viteazul közelében keresek szoba konyha, lehetőleg előszobás lakást 2 tagu család részére május elsejére. Címzet árral a kiadóba kérek. 4643

KÜLÖNFELE

Uileacul de Murten eladó esetleg kiadó szatács üzlet trafik és más jogokkal. Értekezni helyszínen, Szilágyi Zsigmondnál. 4665

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

„ERDELI MAGYARSÁG”
6. oldal. 1936 március 15.

Szabadlábra kerül Andru Ioan pályaőr?

A törvényszék döntését megfeleltette az ügyészség

Andru Ioan pályaőrt, aki Kiss György taxisoffőr halálát okozta azzal, hogy nem engedte le a sorompót, kihallgatás után a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. Andru Ioan letartóztatásának megerősítése felett tegnap délelőtt döntött a törvényszék vádtanácsa. A vádtanács nem

látott elegendő okot fennforogni a letartóztatás megerősítésére és elrendelte a váltóór szabadlábra helyezését. Az ügyészség azonban a táblai vádtanácshoz felebbezett, amelynek döntéséig Andru Ioan továbbra is az ügyészségi fogház lakója marad.

Santandreiun elfogták az aiudi fegyház szökevény rabját

A santandreiui csendőrség letartóztatta Lakatos Sándor szökött fegyencet. Lakatos Sándort gyilkosság miatt két és fél évi fegy házra ítélték és az aiudi fegyházba szállí-

tották, ahonnan nemrégiben megszökött. Most Santandreiun elfogták és erős fedezettel visszaszállítják az aiudi fegyházba.

Szabadkay igazgató társulatának második cyklusa. — Heti műsor:

Március 17-én, kedden este 9 órakor nagy premier: Házasság. Vasary János nagysikerű vígjáték újdonságának bemutató előadása. A prózai együttes legkiválóbbjaival. Rendes hely árakkal.

Szerdán délután 5 órakor: Nászút Bécsbe. Operett. Olcsó hely árakkal.

Szerdán este: Román előadás. Csütörtökön délután 5 órakor: Katz bácsi. Enekes, zenés zsidótárgy bohózat. Olcsó hely árakkal.

Csütörtökön este 9 órakor: Házasság. Másodszor. Rendes hely árakkal.

Pénteken este 9 órakor: Gül Baba. Operett repris. Teljesen új betanulással, új beállításban. Rendes hely árakkal.

Délutáni előadások: Szerdán délután 5 órakor Nászút Bécsbe. operett. csütörtökön dél

után 5 órakor Katz bácsi. énekes zenés zsidó tárgy bohózat van a színház műsorán mind két előadás olcsó helyáru.

Gül Baba. Pénteken este 9 órakor teljesen új betanulással, új beállításban a Gül Baba örökbeű operettet eleveníti fel a színház operett együttes páratlan szereposztásban, rendes hely árakkal.

Jegyek már kaphatók a színház elővétel pénztáránál naponta 11-1-ig és 4-7-ig.

SPORT

Nagy küzdelmet ígér az AMEFA--CAO mérkőzés

A bajnokaspiráns zöld-fehérek az aradi munkás együttesrel játszanak vasárnap. AZ AMEFA csapatát nem kell bemutatni Oradea sportközönségének. A csapat, amely Kertész országosbíró tréner kezei alatt van az ősz óta és már az első mérkőzésen